

I.Укыту предметын үзләштерүнең планлаштырылган нәтижеләре

Сыйныф 1В сыйныфы (татар төркеме)

Сәгать саны: 99 сәгать, атнага 3 сәгать.

”Рус мәктәпләрендә укучы татар балаларына ана теле һәм әдәбият укыту программалары”
1-11 нче сыйныфлар. Татарстан Республикасы Мәгариф министрлыгы, Казан, “Мәгариф”
нәшрияты, 2011 ел. нигезендә төзелгән планлаштыру

Дәреслек :

1) Ф.Ш.Гарифуллина, И.Х.Мияссарова .Әлифба: Рус телендә башлангыч гомуми белем бирү мәктәбенең 1 нче сыйныфы өчен дәреслек(татар телендә сөйләшүче балалар өчен) . – Казан: Мәгариф-Вакыт, 2012.

2) Ф.Ф.Харисов, Г.Д.Сираҗиева.Татар теле: Рус телендә башлангыч гомуми белем бирү мәктәбенең 1 нче сыйныфы өчен дәреслек(татар телендә сөйләшүче балалар өчен) . – Казан: Мәгариф-Вакыт, 2012

Эш программасы түбәндәге документларга нигезләнеп төзелде:

1.Программа: “Рус мәктәпләрендә укучы татар балаларына ана теле һәм әдәбият укыту программалары” (Ф.Ф.Харисов, Ч.М. Харисова,В.А. Гарипова, Р.Р. Жамалетдинов, Р.Ф.Жамалетдинова. Казан. “Мәгариф” нәшрияты, 2010)

2. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе “Аерым предметларны тирәнтен өйрәнүче Алексеевск 2 нче урта гомуми белем бирү мәктәбе”нең төп гомуми белем бирү баскычында гомуми башлангыч белем бирү программасы.

3. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе “Аерым предметларны тирәнтен өйрәнүче Алексеевск 2 нче урта гомуми белем мәктәбе”нең 2016-2017 уку елына укыту планы (№1 педсовет протоколы, 31 август 2016 ел).

Укучыларның эзерлек дәрәжәсенә таләпләр:

-ана теленең төп берәмлекләрен һәм аларның билгеләрен белү;

-телдән һәм язма сөйләм, диалог, монолог,аралашу ситуацияләрендә тел стильләре, текст төшенчәләрен аңлау һәм гамәлдә дәрәс куллану;

-тыңлап аңлау һәм уку буенча телдән һәм язма рәвештә(радио,телеведениедә һ.б.) хәбәр ителгән мәгълүматны аңлау;

-сөйләү һәм язуда татар әдәби теленең төп нормаларын(орфоэпик,лексик,грамматик,орфографик һәм пунктуацион) саклау һәм сөйләм эхлагы нормаларын үтәү;

-татар теленең фонетик, лексик системаларын һәм грамматик төзелешен үзләштерү;

-сүзләрне төзелеше һәм язылышы буенча тикшерә белү;

-сорауларга тулы һәм дәрәс итеп җавап бирү;

-төрле темаларга әңгәмә кору,үз фикереңне яклап,әңгәмә-бәхәс формасында сөйләшү күнекмәләренә ия булу;

-тәкъдим ителгән текстларны рус теленнән татар теленә һәм татар теленнән рус теленә тәрҗемә итү;

-ана теленең башка фәннәрне өйрәнү һәм белем алу чарасы икәннән аңлау

II.Укыту предметының эчтәлегә

Укытуның предмет, метапредмет, шәхси нәтижеләре

Шәхси нәтижеләр:

1. Туган илгә карата шәхси караш булдыру
2. Чын кеше сыйфатлары булдыру
3. Мөстәкыйльлелек һәм җаваплылык үстерү
4. Этик хисләр, мөлаемлылык үстерү
5. Рухи-әхлакый идеалларына китерү
6. Олылар белән хезмәттәшлек
7. Аралашу культурасы күнекмәләре

Метапредмет нәтижеләр:

1. Аң - белем үстерү
2. Проблемаларны мөстәкыйль рәвештә таба алу
3. Эзләнү юлларын һәм нәтижеләрен ачыклау
4. Логик фикерләү: чагыштыру, синтез, анализ ясый белү
5. Конфликтлы ситуацияләрдән чыгу юлын табу
6. Укучыларның образлы, логик фикерләвен үстерү

Предмет нәтижеләр:

1. Россиядә күп милләт халыкларының төшенчәсен бирү
2. Татар теленең төп төшенчәләр буенча башлангыч белем (фонетик, лексик, грамматик)
3. Татарча югары сөйләм культурасы формалаштыру
4. Туган телнең орфоэпик, лексик, грамматик төшенчәләре
5. Сүз турында башлангыч төшенчәләр формалаштыру
6. Уку, язу гамәлләре формалаштыру
7. Сүзгә фонетик анализ ясый белү

Универсаль уку гамәлләре формалаштыру:

Танып белү универсаль уку гамәлләре:

1. Дәрәслектә ориентлаша белү
2. Шартлы билгеләрнең телен белү

3. Рәсем һәм схемалар нигезендә биремнәр үтәү
4. Төп билгеләрне аерып алу нигезендә кагыйдә формалаштыру
5. Материаль объектлар кулланып биремнәр үтәү
6. Дәрәслек һәм мөстәкыйль эш дөфтәрендәге мәгълүматлар белән эшли белү

Регулятив универсаль уку гамәлләре:

1. Кагыйдәләрне, күрсәтмәләрне истә тотып гамәлләр кылу
2. Гамәлләрне таләп ителгән вакытта башлау һәм тәмамлау
3. Үз эшчәнлегенә контрольгә алу, биремне үтәүнең дәрәслеген тикшерү
4. Тормыш тәжрибәсен куллану
5. Эшләнгән эшнәң сыйфатын һәм дәрәжәсен билгеләү

Шахескә кагылышлы универсаль уку гамәлләре:

1. Дәрәслек геройларына, күршенә ярдәм итүдә танып-белү инициативасы күрсәтү
2. Үз уңышларың/уңышсызлыкларың турында фикер йөртү
3. Үз мөмкинлекләреңне бәяләү
4. Үз эшчәнлегенә нәтижәләрен яхшыртуга ихтыяж формалаштыру
5. Мәгънә барлыкка китерү («Минем өчен моның нинди мәгънәсе һәм әһәмияте бар?» - дигән сорау кую)

Коммуникатив универсаль уку гамәлләре:

1. Тормыш тәжрибәсен куллану
2. Күршенә белән хезмәттәшлек итү
3. Үз фикереңне һәм позицияңне формалаштыру
4. Уртак эшчәнлеккә һәм гомуми чишелешкә килү
5. Партнёрның нәрсәне белүен һәм күрүен, нәрсәне белмәвен һәм күрмәвен исәпкә алып, аңлаешлы сөйләм төзү, сораулар бирү
6. Партнёрның эш-гамәлләрен контрольгә алу;
7. Сөйләмнең диалог формасын үзләштерү.

Татар теленнән белем бирү максатлары:

1. Укучыларда ана телен өйрәнүгә кызыксыну, омтылыш, эзләнүгә теләк уяту, үз милләтенә, татар теленә мөхәббәт тәрбияләү кебек уңай сыйфатлар булдыру.
2. Балаларда татар теленнән мәгълүматлылык булдыру:
 - татар телендә аралашу күнекмәләре формалаштыру;
 - тел чараларын аралашу эчтәлегеннән чыгып сайлый белергә өйрәтү;
 - тел белеменең фонетика, лексика, грамматика бүлекләре буенча башлангыч белем бирү, өйрәнелә торган тел берәмлекләрен тикшерә һәм куллана белү күнекмәләрен булдыру;
 - сөйләм эшчәнлегенә барлык төрләре буенча күнекмәләр формалаштыру;
 - укучыларда татар теленә карата хөрмәт хисе һәм ихтирам тәрбияләү, телнең чисталыгын, дәрәслеген саклап, халыкның рухи мирасын өйрәнүгә кызыксыну уяту.
3. Укучыларда аралашу өлкәсенә караган мәгълүмат булдыру. Сөйләм эшчәнлеге төрләре буенча әйткәнне аңларга, аңлаганны тыңлаучыга житкерергә, дәрәс һәм матур итеп укырга, укыганның эчтәлеген сөйләргә, аерым темаларга әңгәмәләр кора белергә, аралашканда, тел чараларыннан урынлы файдаланырга өйрәтү.

4. Сөйләм осталыгы һәм күнекмәләре формалаштыру.
5. Укучыларда татар этнокультура мәгълүматлылыгын үстерү.

Төп бурычлар:

- Укучыларда ана телен өйрәнүгә кызыксыну, омтылыш уяту.
- Балаларда татар теленен барлык тармаклары буенча компетенцияне булдыру.
- Укучыларда аралашу өлкәсенә караган мәгълүматлылыкны булдыру.
- Телдән һәм язма сөйләм осталыгы һәм күнекмәләре булдыру.

1 нче сыйныфта укучылар аваз һәм хәрәфне аерырга өйрәнәләр, сүз басымы, исем, сыйфат, фигыль кебек сүз төркемнәре турында башлангыч мәгълүмат алалар. Сөйләм берәмлеге буларак жөмлә, аларны төрле интонация белән әйтү, сүзләрдән жөмлөләр, жөмлөләрдән хикәяләр төзи белү күнекмәләре дә бирү эһәмиятле. Укучыларның татар телен белү дәрәжәсен исәпкә алып, укытучы дәрәсләрдә татар һәм рус теле үзенчәлекләренә тукталырга, тәржемә өлкәсенә караган биремнәр дә тәкъдим итәргә тиеш. Програмада һәр сыйныфта бәйләнешле сөйләм үстерү өчен, аерым эш төрләре һәм темалар тәкъдим ителә. Сөйләм телен үстерү уку дәрәсләрендә дә давам иттерелә. Татар теле дәрәсләрендә укытучы халык авыз ижаты үрнәкләренән дә файдалана. Табышмаклар, әйтемнәр, санамышлар ятлау, аларны дөфтәрлөргә матур язу да балаларны әдәби нормаларга туры килердәй итеп сөйләргә өйрәтүдә зур эһәмияткә ия булып тора.

1 нче сыйныф укучыларының татар теленнән белем, осталык һәм күнекмәләренә төп таләпләр

1. “Телдән әзерлек чоры” өчен тәкъдим ителгән темалар буенча бирелгән сүзләренә аңлап, кара-каршы һәм монологик сөйләмдә куллана белергә тиешләр.
2. Хәрәфләрдән ижеклар, ижекләрдән сүзләр, сүзләрдән сүзтезмә һәм жөмлөләр төзи белү, аларны дәрәс итеп язу. Сүзләренә ижекләргә бүлү, юлдан-юлга күчерү. Сүз басымын дәрәс куеп уку.
3. Татар теленен үзенчәлекле сузык һәм тартык авазларын дәрәс әйтү, бу авазларны белдергән хәрәфләр булган сүзләренә язу. Татар теленен үзенчәлекле авазлары кергән сүзләрдәге аваз һәм хәрәфләренә аерып әйтә белү.
4. Жөмлөләрдән исем, фигыль, сыйфатларны табу. Жөмлөдәге сүзләр бәйләнешен аңлату. Жөмлә ахырында тыныш билгеләрен интонациягә бәйлә рәвештә кую.

III. Төп уку эшчәнлегә төрләре күрсәтелгән тематик планлаштыру

№	Дәрәс темасы	Уку эшчәнлегә төрләре	Үткөрү вакыты
1	Танышу дәрәсе	Диалог, укытучы белән әңгәмә	1.09
2	Сөйләмдә зат алмашлыкларын куллану	Диалог төзү, төркемдә эш	6.09
3	Мәктәп, сыйныф укучылары һәм укытучылар	Диалог, парлап эш	7.09
4	Бу кем? Бу нәрсә? сораулары	Рәсемнәр белән эш. Сөйләм телен үстерү. Сүзлек.	8.09

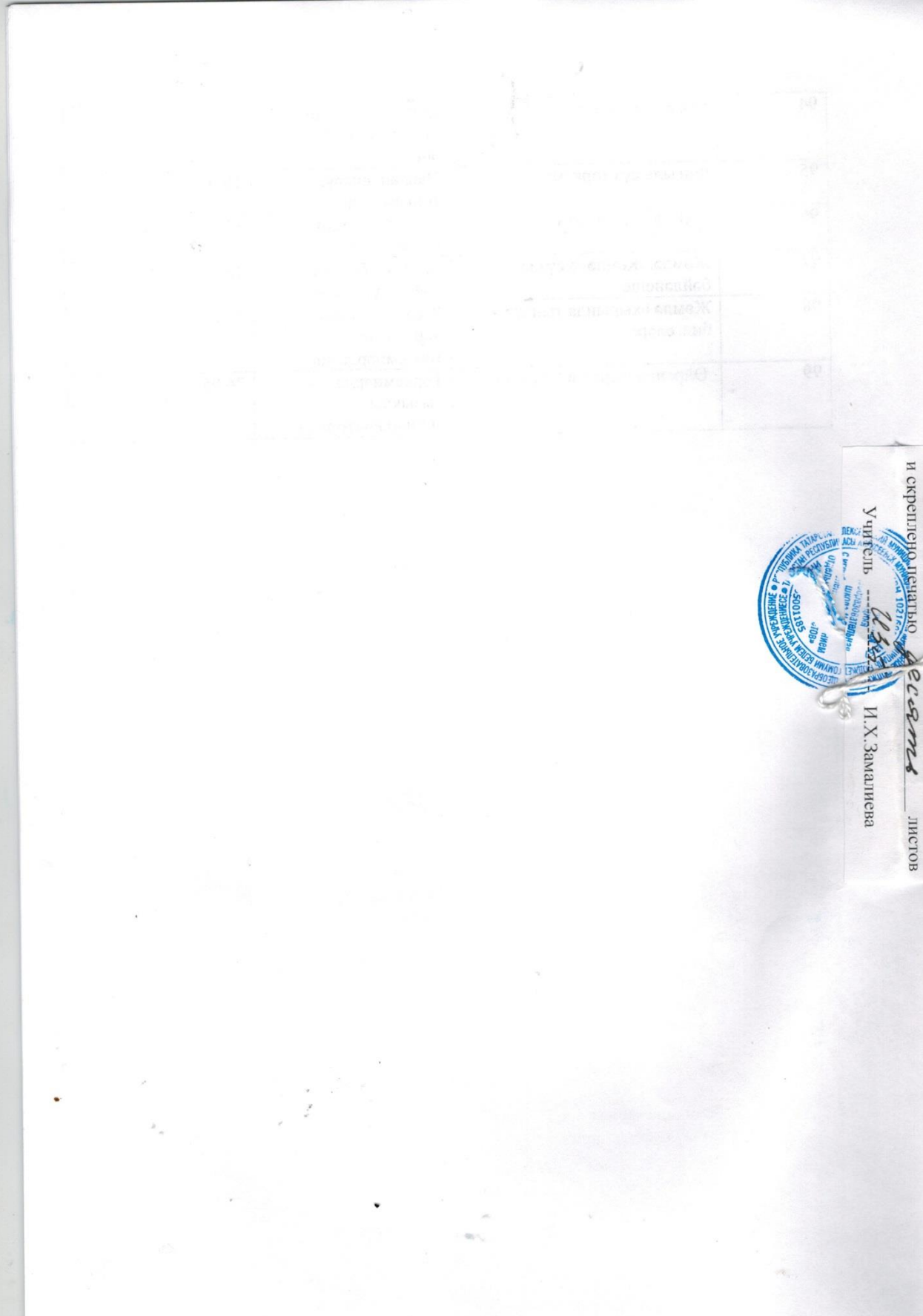
5	Нинди? Ничә? Кая? Кайда? сораулары	Диалог, парлап эшләү уеннар	13
6	Нишли? Нәрсә укый? Нәрсә белән? сораулары	Рәсем белән эш	14
7	Ничек? сорауы	Диалог, парлап эшләү Рәсем белән эш	15.09
8	Гаилә кешеләре	Диалог, укытучы белән әңгәмә	20
9	Гаиләдә өлкән кешеләр	Парлап эшләү, төркемдә эш	21
10	Гаиләнең адресы, тору урыны, жиһазлау	Диалог, парлап эш	22.09
11	Гаилә кешеләре нең һөнәрләре, белгечлеге	Рәсемнәр белән эш.	27.09
12	Кем? Нәрсә пешерә?	Диалог, парлап эшләү	28
13	Ашамлык лар кибетендә	Рәсем белән эш, видео карау әңгәмә	29
14	Тән төзелеше	Рәсем белән эш, уен	4.10
15	Шәхси гигиена	Диалог, укытучы белән әңгәмә, уен	5.10
16	Көндәлек режим	Анализлау, нәтижә чыгару, рәсем ясау	6.10
17	Өс-баш киёмнәре	Уеннар уйнау	11.10
18	Аяк киёмнәре	Рәсемнәр белән эшли белү. Сөйләм телен үстерү. Сүзлек хәзинәсен арттыру.	12
19	Киёмнәр кибетендә	Диалог, парлап эшләү	13.10
20	Уеннар, уенчыклар	Рәсем белән эш	18.10
21	Яраткан уенчыгым	Уенчыкны тасвирлау	19.10
22	Авылда. Яшелчәләр, жиләк- жимешләр.	Диалог, парлап эшләү, төркемнәрдә уеннар	20.10
23	Йорт кошлары, хайваннары	Презентация, интерактив уеннар	25
24	Кыргый хайваннар	Театр уены	26.10
25	Кошлар	Парлап эшләү, төркемдә эш	27
26	Бездә кышлаучы һәм жылы якка очучы кошлар	Табышмак табу, презентация	8.11
27	Шәһәр тормышы на караган атамалар	Картина буенча сөйләшү, әңгәмә	9.11
28	Шәһәр тормышы	Диалог, парлап эшләү Рәсем белән эш	10.11
29	Шәһәр транспорты	Диалог, парлап эшләү, төркемнәрдә	15
30	Милли бәйрәмнәр	Презентация, интерактив уеннар	16.11
31	Сабантуй-татар халкының	Театр уены, китап	17

	милли бэйрәме	белән эш	
32	Милли бэйрәмнәр дәге уеннар.	Парлап эшләү, төркемдә эш	22
33	[а] авазы һәм А, а хәрефләре	Табышмак табу, презентация	23.11
34	А, а хәрефләрен язу	Картина буенча сөйләшү, әңгәмә	24
35	[ә] авазы һәм Ә, ә хәрефләре	Рәсемнәр буенча парлап эш, төркемнәрдә эш	29.11
36	Ә, ә хәрефләрен язу	Дәфтәрләрдә эш, өстәмә әдәбият белән эш	30.11
37	[ы] авазы һәм Ы, ы хәрефләре	Парлап эшләү, төркемдә эш	29
38	Ы, ы хәрефләрен язу	Табышмак табу, презентация, дәфтәрдә эш	1.12
39	[у] авазы һәм У, у хәрефләре	Картина буенча сөйләшү, әңгәмә	6.12
40	У, у хәрефләрен язу	Рәсемнәр буенча парлап эш, төркемнәрдә эш	7
41	[ү] авазы һәм Ү, ү хәрефләре	Дәфтәрләрдә эш, өстәмә әдәбият белән эш	8.12
42	Ү, ү хәрефләрен язу	Презентация, интерактив уеннар	13.12
43	[н] авазы һәм Н, н хәрефләре . Язу.	Театр уены	14
44	[с] авазы һәм С, с хәрефләре	Парлап эшләү, төркемдә эш	15.12
45	С, с хәрефләрен язу	Табышмак табу, презентация	20.12
46	[к] авазы һәм К, к хәрефләре	Картина буенча сөйләшү, әңгәмә	21
47	К, к хәрефләрен язу	Диалог, парлап эшләү Рәсем белән эш	22
48	[йы] авазы һәм Е, е хәрефләре	Диалог, парлап эшләү, төркемнәрдә	10.01
49	Е, е хәрефләрен язу	Презентация, интерактив уеннар	11.01
50	[г] авазы һәм Г, г хәрефләре	Театр уены, китап белән эш	12
51	Г, г хәрефләрен язу	Парлап эшләү, төркемдә эш	17.01
52	[ч] авазы һәм Ч, ч хәрефләре	Табышмак табу, презентация	18
53	Ч, ч хәрефләрен язу	Картина буенча сөйләшү, әңгәмә	19
54	[о] авазы һәм О, о хәрефләре	Рәсемнәр буенча	24.01

		парлап эш, төркемнэрдэ эш	
55	О, о хэрэглэрен язу	Дэфтэрлэрдэ эш , өстэмэ эдэбиат белэн эш	25
56	[ө] авазы һәм Ө, ө хэрэглэре	Парлап эшлэү, төркемдэ эш	26.01
57	Ө, ө хэрэглэрен язу	Табышмак табу, презентация	31.01
58	[э] авазы һәм Э, э хэрэглэре	Картина буенча сөйлэшү,эңгэмэ	1.02
59	Э, э хэрэглэрен язу	Рәсемнэр буенча парлап эш, төркемнэрдэ эш	2.02
60	[ң] авазы һәм ң хэрэфе	Дэфтэрлэрдэ эш , өстэмэ эдэбиат белэн эш	7.02
61	ң хэрэфен язу	Презентация, интерактив уеннар	8.02
62	[йа] авазы һәм Я я хэрэфе	Театр уены	9.02
63	Я ,я хэрэфен язу	Парлап эшлэү, төркемдэ эш	21
64	[йү, йү] авазы һәм Ю ю хэрэфе	Табышмак табу, презентация	22
65	Ю хэрэфен язу	Картина буенча сөйлэшү,эңгэмэ	23.02
66	[в,w]авазлары һәм В в хэрэфе	Диалог, парлап эшлэү Рәсем белэн эш	28.02
67	В, в хэрэфен язу	Диалог, парлап эшлэү, төркемнэрдэ	1.03
68	Ъ билгесе	Презентация, интерактив уеннар	2
69	Сүзлэрдэ Ъ билгесен язу	Театр уены,китап белэн эш	7
70	Ь билгесе	Парлап эшлэү, төркемдэ эш	8
71	Сүзлэрдэ Ъ билгесен язу	Табышмак табу, презентация	9.03
72	[ж] авазы һәм Ж ж хэрэфе	Картина буенча сөйлэшү,эңгэмэ	14
73	Ж , ж хэрэфен язу	Рәсемнэр буенча парлап эш, төркемнэрдэ эш	15
74	[һ] һәм Һ, һ хэрэфе	Дэфтэрлэрдэ эш , өстэмэ эдэбиат белэн эш	16.03
75	Һ хэрэфен язу	Парлап эшлэү, төркемдэ эш	29.03
76	Й хэрэфе, [й] авазы, әлеге авазларны язу.	Табышмак табу, презентация	30.03 4.03

77	Й хэрэфен язу		
78.	Хэрэфлэр патшалы гында	Картина буенча сөйлэшү, әңгәмә	5.04
79	Әлифбаны “озату”	Рәсемнәр буенча парлап эш, төркемнәрдә эш	6.04
80	Сөйләм. Аралашу әдәбе.	Дәфтәрләрдә эш , өстәмә әдәбият белән эш	11.04
81	Сүз. Сүз һәм ижек.	Презентация, интерактив уеннар	12
82	Авазлар һәм хэрэфләр.	Театр уены	13
83	Алфавит. Алфавитны күчереп язу.	Парлап эшләү, төркемдә эш	18
84	Баш хэрэфтән языла торган сүзләр. Күчереп язу “Татарстан”	Табышмак табу, презентация	19
85	Хаталар өстендә эш. Сузык авазлар.	Картина буенча сөйлэшү, әңгәмә	20.04
86	Тартык авазлар.	Диалог, парлап эшләү Рәсем белән эш	25
87	Сүзләргә юлдан-юлга күчерү.	Диалог, парлап эшләү, төркемнәрдә	26
88	Сузык аваз хэрэфләрен дәрәс уку һәм язу.	Презентация, интерактив уеннар	27.04
89	Я, ю, е хэрэфләре	Театр уены, китап белән эш	2.05
90	Тартык аваз хэрэфләрен дәрәс уку һәм язу.	Парлап эшләү, төркемдә эш	3.05
91	Диктант “Май ае”	Табышмак табу, презентация	4
92	Хаталар өстендә эш. Й, в, к, г хэрэфләренә дәрәс язылышы.	Картина буенча сөйлэшү, әңгәмә	9
93	Сүз басымы.	Рәсемнәр буенча парлап эш, төркемнәрдә эш	10
94	Исем сүз төркеме.	Дәфтәрләрдә эш , өстәмә әдәбият белән эш	11
95	Фигыль сүз төркеме.	Парлап эшләү,	16.05

		төркемдә эш	
96	Сыйфат сүз төркеме.	Табышмак табу, презентация	17
97	Жөмлә. Жөмләдә сүзләр бәйләнеше.	Картина буенча сөйләшү, әңгәмә	18
98	Жөмлә ахырында тыныш билгеләре.	Рәсемнәр буенча парлап эш, төркемнәрдә эш	23.05
99	Өйрәнгәннәрне йомгаклау.	Төркемнәрдә кызыклы уеннар, викторина	24.05

и скреплено печатью

Учитель

И.Х. Замалиева

Листов

